



PRAKTIKA Z OBČANSKÉHO PRÁVA  
PRO VYŠŠÍ JUSTIČNÍ ÚŘEDNÍKY II

Jaro 2020

Jan Holas

# ORGANIZAČNÍ POKYNY

Pro získání zápočtu je nutné splnit následující podmínky:

- Účast na cvičeních
  - Připravená a aktivní účast
- Zpracování všech zadaných úkolů
  - Včasné zpracování
  - Zpracování příkladů posudkovým/klauzurním stylem

# ROZPIS CVIČENÍ

6. 3.

Postup soudu po zahájení řízení (odstraňování vad žaloby, zkoumání procesních podmínek, poplatkové otázky)

27. 3.

Soudní rozhodnutí

15. 5.

Nesporná řízení

# POSUDKOVÝ/KLAUZURNÍ STYL ŘEŠENÍ PŘÍKLADŮ

## I. Vymezení obecného právního pravidla

- vymezení právního pravidla podle položené otázky, z něhož plynou obecně stanovené právní následky
- má-li pravidlo oporu v zákonné úpravě, je třeba uvést odkaz na konkrétní zákonné ustanovení řešící danou problematiku
- pravidlo je třeba interpretovat za pomoci získaných znalostí (nikoli přepsat znění ustanovení bez dalšího) s ohledem na řešenou otázku
- mimo identifikaci zákonného ustanovení je rovněž nutné definovat pojmy, s nimiž právní pravidlo pracuje

## II. Podřazení konkrétních okolností pod vymezené obecné právní pravidlo

- individuální skutkový děj (konkrétní okolnosti) zadaného příkladu je nutné subsumovat pod obecné právní pravidlo vymezené v bodu I. (tj. ukázat, že skutkové okolnosti zadané věci lze či nelze podřadit pod předpoklady uplatnění obecného právního pravidla vymezeného v bodě I.)

## III. Závěr o právních následcích v konkrétním případě

JAKÝ BUDE POSTUP SOUDU POTÉ, CO MU  
BUDE DORUČENA ŽALOBA?



# PŘÍPRAVA JEDNÁNÍ

## formální

**pravomoc**

**příslušnost** (věcnou i místní)

**poplatek** (splnění poplatkové povinnosti)

**podmínky** řízení (ty, které nejsou uvedeny mezi ostatními P)

**projednatelnost** podání (ve smyslu jeho zákonných náležitostí)

## vlastní příprava jednání

Písemné vyjádření ve věci § 114a /2 OSŘ

Usnesení dle § 114b OSŘ, kvalifikovaná výzva

Přípravné jednání dle § 114c OSŘ

Předběžný pokus o smírné vyřízení věci

Zajištění důkazů, předběžná opatření

Další opatření: ustanovení tlumočnicka, ...



# ÚKONY SOUDU PO DORUČENÍ ŽALOBY

Žurnalizace spisu

Lustrace



# ZKOUMÁNÍ PROCESNÍCH PODMÍNEK



# ZKOUMÁNÍ PROCESNÍCH PODMÍNEK

Jste jako civilní soud pravomocní k rozhodnutí o následujících sporech?

- Spor o chybné vyúčtování služeb mobilním operátorem
- Spor o určení hranice mezi vaším a sousedovým pozemkem
- Spor s dodavatelem elektřiny o ceně za odběry energie
- Spor, v němž napadáte rozhodnutí katastrálního úřadu o nepovolení vkladu vlastnického práva k nemovitosti

# ZKOUMÁNÍ PROCESNÍCH PODMÍNEK

Žalobce a) a žalobkyně b) se domáhají po žalovaném zaplacení částky 50 000 Kč, neboť žalobci jako manželé uzavřeli se žalovaným smlouvu o zápůjčce. Na základě této smlouvy žalobci přenechali žalovanému částku 50 000 Kč a žalovaný jim tuto částku ve lhůtě splatnosti nevrátil. Žalobce a) má bydliště v Brně, žalobkyně b) má bydliště v Olomouci a žalovaný má bydliště ve Vyškově. Žaloba byla podána u Městského soudu v Brně.

Otázka:

1. který soud je místě příslušným k projednání tohoto sporu?
2. do jakého okamžiku může soud zkoumat otázku místní příslušnosti?
3. musí být usnesení o místní příslušnosti odůvodněno – jak bude znít takový výrok?
4. kolik bude činit soudní poplatek za žalobu v tomto sporu a kdo je poplatníkem soudního poplatku?



# SODNÍ POPLATKY

# SOUDNÍ POPLATKY

Dopravní podnik podal návrh na vydání elektronického platebního rozkazu, kterým se domáhá po černém pasažérovi zaplacení jízdného a přírážky k jízdnému.

Otázky:

1. Kdy vzniká žalobci v tomto sporu poplatková povinnost?
2. Jaká by byla případná výše soudního poplatku za tuto žalobu?
3. Lze v daném případě zaplatit soudní poplatek kolkovými známkami?
4. Jaký bude postup soudu, nezaplatí-li žalobce hned při vzniku poplatkové povinnosti?
5. Mohlo by v daném případě přijít do úvahy osvobození žalobce od placení soudního poplatku?

# SOUDNÍ POPLATKY

Žalobce: František Novák, narozen 24. 4. 1992, bytem Brno, Radličná 32/1205 podal žalobu

Žalovaný: Jiří Pokorný, narozen 26. 1. 1989, bytem Břeclav, U Kádě 1233/11,

Žaloba o vydání přívěsného vozíku Handy 3a.

Žalobce při podání žaloby nezaplatil soudní poplatek.

Vyzvěte žalobce (posuďte, zda tak můžete učinit pouze dopisem, přípisem nebo musíte vyhotovit nějaké rozhodnutí) k zaplacení soudního poplatku, jehož výši stanovte podle sazebníku soudních poplatků zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Uveďte, podle jaké položky jste výši soudního poplatku stanovili. Současně žalobce poučte, co nastane, nezaplatí-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě; citujte příslušná ustanovení zákona č. 549/1991 Sb.



# ODSTRAŇOVÁNÍ VAD PODÁNÍ

# ZKOUMÁNÍ BEZVADNOSTI ŽALOBY

- náležitosti žaloby § 42 odst.4, § 79/1 OSŘ, odstranění vad usnesením dle § 43 OSŘ
- tj. v čem je nesrozumitelná, konkrétně, jak provést opravu, lhůta a poučení o následcích (odmítnutí) s tím, že tím je řízení skončeno!
- Rozlišovat:
  - údaje chybějící – výzva k doplnění
  - údaje neurčité, nesrozumitelný obsah, pak vyzveme, jak to chceme
- rozdílné následky u typů podání kterými se zahajuje řízení, pak tam musí být uvedeno poučení, tj. co se stane, když se neodstraní
- u podání, kterým se nezahajuje řízení, nebude k nim přihlíženo

# PŘÍKLADY KDY SE NEPOUŽÍJE § 43 OSŘ

V řízení o předběžném souhlasu s provedením šetření ve věcech hosp. soutěže § 327 ZŘS

v řízení o nahrazení souhlasu zástupce ČAK k seznámení se s obsahem listin § 336 ZŘS

Předběžné opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí §402 ZŘS

Předběžné opatření upravující poměry dítěte §454 ZŘS

Návrh na vydání EPR §174a OSŘ

Pro dovolací řízení pro řízení u dovolacího soudu §243b

Pro odstraňování vad insolvenčního návrhu § 128 IZ



# Soud nepostupuje dle § 43 OSŘ

Účastník se na něj obrací se záležitostmi, která nespadá do jeho pravomoci

Nenapravuje se tím nedostatek věcné ani místní příslušnosti

V případě nezaplacení SOP (postup soudu dle z. soudních poplatcích)

# JAK FAKTICKY VYZVAT V USNESENÍ?

Uvést jakým způsobem má být podání opraveno nebo doplněno (usnesení NS 21 Cdo 370/2002)

Uvedení **konkrétních** údajů, které je třeba doplnit, nestačí "*necht' účastník doplní žalobu a uvede skutková tvrzení, o která opírá svůj nárok.*" 290do 186/2002). Nelze postupovat formalisticky

Uvést lhůtu, do kdy má být opraveno, doplněno (jedná se o soudcovskou lhůtu, lze ji prodloužit)

Poučit o následcích nedoplnění, nečinnosti

Okresnímu soudu v Havlíčkově Brodě

Žalobce: **Jan Novák**, nar. 5. 8. 1990, bytem v Jihlavě, Nová 14

Žalovaná: **Adela Malá**, bytem v Havlíčkově Brodě, Zelená 5

**Žaloba o zaplacení 10 000 Kč**

Požaduji, aby mi Adela Malá vrátila 10 000 Kč.

V Jihlavě, 1. 3. 2020

# TYPY VÝROKŮ

Soud vyslovuje místní nepříslušnost, po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Okresnímu soudu Brno-venkov.  
(nedostatek příslušnosti)

Řízení se zastavuje. (podmínky řízení, nezaplacení SOP)

Řízení se zastavuje a věc se postupuje... (nedostatek pravomoci)

Žaloba se odmítá. (vady žaloby)

...a související výroky tj. náklady řízení, vrácení soudního poplatku.

# PŘÍKLADY

Žalobce soudu přípisem sdělil, že s ohledem na to, jak dlouho se řízení táhne, je mu už v podstatě jedno, jak spor nakonec dopadne. Soud na základě toho řízení zastavil, neboť si tento procesní úkon vyložil jako zpětvzetí žaloby. Žalobce jeho usnesení napadl odvoláním, v němž namítal, že vůbec nezamýšlel vzít žalobu zpět, a proto je zpětvzetí žaloby pro rozpor mezi vůlí a jejím projevem absolutně neplatným úkonem. Je shora uvedená argumentace správná?

Žalobce se domáhá určení, že žalovanému nepřísluší služebnost stezky po jeho pozemku. V průběhu řízení si žalobce uvědomil, že nechce žalovanému bránit v tom, aby chodil po pozemku pěšky, neboť takové oprávnění si skutečně jejich právní předchůdci kdysi ujednali a bylo zapsáno do pozemkové knihy, ale že chce docílit toho, aby žalovaný nemohl po jeho pozemku přejíždět svým osobním automobilem (což je obsahem služebnosti cesty, nikoliv stezky). Jak má žalobce postupovat?

A nabyl na základě kupní smlouvy uzavřené s B osobní automobil. Po několika týdnech užívání automobilu zjistil, že jej B uvedl úmyslně v omyl ohledně technického stavu automobilu. Vzhledem k tomu, že B výzvu k vrácení peněz odmítl s poukazem na platně uzavřenou kupní smlouvu, podal A u soudu žalobu, kterou se domáhal určení, že tato smlouva je podle § 583 OZ neplatná. Soud I. stupně žalobu zamítl pro nedostatek naléhavého právního zájmu na požadovaném určení, neboť žalobce mohl žalovat na vydání osobního automobilu. Proti zamítavému rozsudku podal žalobce odvolání, v němž namítal, že stanovisko soudu I. stupně je ryze formalistické a že soud I. stupně měl sám napravit nepřesnou formulaci žalobního petitu. Je odvolání důvodné?

Žalobce A podal žalobu o zrušení podílového spoluvlastnictví k pozemku, který mu náležel spolu s žalovaným B, a to příkázáním věci do výlučného vlastnictví A za náhradu ve prospěch B. Dne 10. 2. 2016 byla žalovanému doručena výzva soudu I. stupně dle § 114b OSŘ, v níž byl žalovaný vyzván, aby se do třiceti dnů ode dne doručení tohoto usnesení vyjádřil, a zároveň byl v souladu s citovaným ustanovením poučen o následcích, které by nastaly v případě, že by výzvě nevyhověl. Dne 9. 3. 2016 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného, jehož obsahem bylo pouhé konstatování, že s návrhem na zrušení podílového spoluvlastnictví nesouhlasí a považuje jej za nedůvodný. Dne 14. 3. 2016 doručil žalovaný soudu podání, v němž žalovaný důvody svého nesouhlasu rozváděl, uvedl skutkové přednesy a učinil důkazní návrhy. Soud I. stupně vyhověl žalobě rozsudkem pro uznání s tím, že vyjádření žalovaného ve stanovené lhůtě bylo nedostatečné, a že k vyjádření doručenému po lhůtě již nebylo možno přihlížet. Žalovaný podal proti rozsudku odvolání, v němž postup soudu I. stupně označil za přepjatý formalismus, který je sofistickým zdůvodněním zjevné nespravedlnosti. Zvažte, zda je odvolání důvodné, či nikoliv.



Žalobce A se žalobou domáhal po žalovaných B, C a D, aby mu rukou společnou a nerozdílnou zaplatili kupní ceny lesního traktoru ve výši 175 000 Kč s příslušenstvím. K prvnímu jednání ve věci se dostavil žalobce A a žalovaný C. Žalovaní B a D se bez omluvy nedostavili. Žalobce proto navrhl, aby mu soud I. stupně vyhověl vůči žalovaným B a D kontumačním rozsudkem. Žalovaný C s tím nesouhlasil, neboť dle jeho mínění takto soud nemůže rozhodnout, pokud se jednání zúčastní alespoň jeden nerozlučný společník. Zvažte, zda jsou splněny předpoklady pro rozhodnutí kontumačním rozsudkem, či nikoliv.

Žalovaný při druhém jednání přednesl tvrzení, dle něž je listina, kterou byl proveden důkaz u minulého jednání, padělkem, a navrhl znalecké posouzení její pravosti. Soud k tomuto tvrzení a důkaznímu návrhu nepřihlédl, neboť je žalovaný uplatnil z hlediska § 118b o. s. ř. opožděně. Je závěr soudu správný?

Paní Michaela Sladká zapomněla, že před dvěma lety jela městskou hromadnou dopravou bez platné jízdenky, a dopravnímu podniku proto dluží částku 1 025,- Kč. O situaci se dozvěděla až ze stejnopisu žaloby, který jí byl doručen soudem. Proto paní Michaela Sladká dlužnou částku dopravnímu podniku okamžitě zaplatila. Uveďte, jak v dané situaci může soud nebo dopravní podnik jako žalobce postupovat. Komu bude uložena povinnost hradit náklady řízení?